per locum prívatum in|-(47) víto eo, cuius ís locus erit, ducatur. Quamque legem eí aquae tuendae op[*e*]|-(48) ribusve, quae eius aquae ductus ususve causa facta sunt erunt, tuendís | (49) |*IIviri praefect*]i [*e*]x decurion. decreto, quod ita ut s. s. e. factum erit, dixeri[*nt*, | (50) *eam* . . . . . *fir*]mam ratamque esset placet | *(Undecim versus evanidi facti)* | (62) . . . . Venafranae s . . . . . (63) . . . . atio quam colono aut incola[*e*] . . . . | (64) da . . . . . . is cui ex decreto decurionum ita, ut supra comprensum est, ne|-(65) gotium datum erit, agenti, tum, qui inter civís et peregrinos ius dícet, iudicium |-(66) reciperatorium in singulas res HS X reddere, testibusque dumtaxat X denun|-(67) tiand[*o q*]uaeri placet; dum reciperatorum reiectio inter eum qui aget et | (68) eum quocum agetur ita fi[*et, ut ex lege, q*]uae de iudicis privatís lata est, | (69) licebit oportebit.

Prope Venafrum rep. (X 4842 Mommsen bis vidit lapidem, Henzen ectypum gypsaceum). — 1) *Videtur aquaeductus, ad quem haec inscriptio pertinuit, ab Augusto Venafranis extructus eique hoc edicto ius constitutum esse. Cf. Mommsen Zeitschr. f. gesch. Rechtswissenschaft 15, 1850 p. 295.* — 1[a]) *Vocabulum non certae lectionis.* — 2) *Cf. N. 5744.* — 3) *Insere:* causa. — 4) *Sine dolo malo.* — 5) *Scr* cui. — 6) *Praefecto.* — 7) *Scr.* potestatemque. — 8) *Dumtaxat.*

5744 iussu imp. Caesaris | Augusti circa eum | rivom qui aquae | ducendae causa | factus est, octonos | ped. ager dextra | sinistraq. vacuus | relictus est.

Prope Venafrum, cippi complures positi iuxta aquaeductum, cuius vestigia ab oppido usque ad fontem Volturni per XIV m. p. apparent (X 4843 duos vidit Mommsen). Cf. Mommsen Zeitschr. f. gesch. Rechtswiss. 15, 1850 p. 291.

5745 hac rivi aquar. | trium[1] eunt; cippi | positi iussu | A. Didi Galli[2], | T. Rubri Nepotis, | M. Corneli Firmi[3] | curatorum aquar.

Romae rep. cippi tres, duo a. 1869 in villa olim Negronia, ubi nunc est statio viae ferratae, tertius in destruendo colle q. d. Monte della Giustizia prope eandem stationem viae ferratae (VI 1248 p. 847 = 31559 vidit Huelsen). — 1) *Iuliae Tepulae Marciae. Cf. N. 5746[a]; Frontin. de aq. 9. 68. 69.* — 2) *Curator aquarum fuit ab a. 39 ad a. 49 (Frontin. c. 102; cf. supra N. 970).* — 3) *Adiutores videntur fuisse Didii Galli; cf. Frontin. c. 49.*

5746[a]	**5746[b]**	**5746[c]**
Iul. Tep. Mar.	Mar.	Iul.
imp. Caesar	imp. Caesar	Imp. Caesar
divi f.	divi f.	divi f. Augustus
Augustus	Augustus	ex s. c.
ex s. c.	ex s. c.	CCCII
CIII	∞ CⅠII P. CCXⅠ	P. CCXⅠ
P. CCXⅠ		

a) *Rep. ad viam Latinam, circa 6 1/3 chil. a statione viae ferratae urbis Romae, est Romae (VI 31561[k] vidit Huelsen).* — *Similes cippos novimus praeterea undecim, VI 1249 = VI 131561[a—i. l].*

archive.org